

Split, 03. ožujka 2014.

Predmet: Park šuma Marjan kao dio kulturne strategije grada Splita

Uključujući se u izradu strategije kulture grada Splita, Društvo Marjan smatra svojim zadatkom i obvezom ponajprije upozoriti i naglasiti one aspekte kulturne strategije koji imaju direktne ili indirektne veze s Marjanom kao zaštićenim prirodnim prostorom, ali i kao kulturnim krajolikom, ljudski stvorenim pejzažem koji u sebi sadrži niz značajnih spomenika kulture, a i sam je po sebi spomenik jedne epohe i komunalne vizije.

Stoga će Društvo Marjan u svom prilogu za strategiju izdvojiti tri aspekta kulturne politike koji se tiču Marjana. Prvi je onaj koji se tiče njegove formalne zaštite kao kulturnog dobra, drugi je onaj koji se tiče djelovanja Javne ustanove za upravljanje Park – šumom Marjan kao jedne od splitskih ustanova u kulturi, a treći je aspekt Marjana kao prostora žive i aktivne kulture.

Temelj za sve prijedloge koje ovdje donosimo je ponajprije Kodeks za Marjan, program u 25 točaka koji su Društvo Marjan i Inicijativa za Marjan sastavili uoči lokalnih izbora godine 2013. i ponudili ga na potpis tadašnjim kandidatima. Tom prilikom, gotovo su sve političke opcije danas zastupljene u Gradskom vijeću podržale i potpisale Kodeks, uključujući i onu sada vladajuću. Stoga držimo da taj kodeks već uključuje konsenzusom prihvaćenu platformu djelovanja na Marjanu, pa i onog koje se tiče kulture.

1) STRATEGIJA ZAŠTITE MARJANA KAO KULTURNOG DOBRA

1a) Poštivat će se granice zaštićenog područja Park šume Marjan određene Rješenjem iz 1988. godine. Prostor unutar Park šume Marjan uvažavat će se kao prvenstveno javni prostor na dobrobit građana Splita i posjetitelja, koji ima kulturnu, socijalnu, odgojno obrazovnu i rekreativnu namjenu.

1b) Park šuma Marjan će se trajno upisati u Registar kulturnih dobara Ministarstva kulture Republike Hrvatske u svojim punim sadašnjim granicama.

1c) Park šuma Marjan će se u svom punom opsegu uključiti u kontaktnu zonu UNESCO-ve zaštićene povijesne jezgre grada Splita.

1d) Dovršiti će se izrada Prostornog plana područja posebnog obilježja

(PPPPPO), a unutar tog plana posebno naglasiti zaštita Marjana kao ne samo prirodnog prostora, nego i mjesta kulturne memorije.

2) DJELOVANJE JAVNE USTANOVE ZA UPRAVLJANJE PARK – ŠOMOM MARJAN KAO USTANOVE U KULTURI

2a) Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan će nadzirati provođenje mjera zaštite Park šume Marjan kao kulturnog dobra te će pisanim putem obavijestiti sve vlasnike zemljišta da se njihovo zemljište nalazi unutar zaštićenog područja Park šume Marjan za koji vrijede posebne mjere zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja zaštićenog područja.

2b) Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan nadzirat će provođenje upisa prava prvokupa u zemljišne knjige kod nadležnog suda, a sve u srhu onemogućavanja nezakonite prodaje zemljišta bez korištenja prava prvokupa.

2c) Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan će sve građevine unutar zaštićenog područja Park šume Marjan evidentirati, fotografirati i izvršiti provjeru usklađenosti tih građevina s građevinskim dozvolama, te utvrditi njihovu namjenu i korištenje, kako sadašnje, tako i buduće.

2d) Stručne službe grada Splita i Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan će na osnovu rezultata višekriterijalne analize izvršiti pripremne radnje za početak otkupa zemljišta na Marjanu, što uključuje procjenu vrijednosti zemljišta, listu prioriteta otkupa, dugoročni plan otkupa i planiranje godišnjih proračunskih sredstava u tu svrhu.

2e) Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan utvrdit će točna područja šumskog zemljišta na cjelokupnom zaštićenom području Park šume Marjan i izraditi plan proširenja šumskih površina autohtonim i već prisutnim alohtonim biljnim vrstama

3) MARJAN KAO PROSTOR DJELOVANJA KULTURNIH USTANOVA I PROSTOR ŽIVE KULTURE

3a) Izvršit će se analiza stanja i odrediti buduću namjenu i korištenje kompleksa Vile Dalmacija, pogotovo kao mogućeg budućeg prostra kulturne i/ili znanstvene i visokoškolske aktivnosti. Pri tom se svaka buduća namjena mora prilagoditi statusu Marjana kao zaštićenog prostora bez građevinskih zona. Svaka

buduća funkcija - znanstvena, kulturna ili neka treća - mora podrazumijevati da će obalni prostor biti otvoren za javnost. Kao početak takvog otvaranja, ukloniti će se uzobalni zid na Kašteletu i urediti uzobalna pješačka staza do Kašjuna (tzv. "južna šetnica").

3b) Rekonstruirat će se postojeći ZOO vrt uz obnovu zgrade Prirodoslovnog muzeja i malog restorana u funkciji edukacijskog centra na način da budući ZOO vrt bude u skladu sa suvremenim standardima, s manjim brojem domaćih životinja u autentičnim nastambama, uz uklanjanje betonskih nastamba za divlje životinje.

3c) U suradnji sa Sveučilištem, dovršit će se otpočeti proces uređivanja i vraćanja u funkciju Botaničkog vrta.

3d) Marjanski prostori - ponajprije, ali ne isključivo Vila Dalmacija, Meštrovićev kaštelet, Galerija Meštrović, Sustipan, Sturine te Oceanografski institut – i dalje trebaju biti prostori otvoreni za glazbeno-scenske, scenske i glazbene aktivnosti. Pri tom će se od kulturnih aktera koji koriste taj prostor očekivati krajnja obazrivost u njegovu korištenju, poglavito kad su po srijedi protupožarna zaštita, otpad i promet.

3e) Marjanske prostore - međutim- ne smatramo podесnim za glazbene i glazbeno-scenske aktivnosti koje podrazumijevaju izrazitu masovnost, trajanje tijekom cijele noći, te povećani rizik od požara (rock koncerti, rave party-ji...). Takve aktivnosti - same po sebi dobrodošle - treba planirati u manje osjetljivim gradskim prostorima.

3f) Revitalizirat će se podosta umrtvjela funkcija ljetne pozornice kod Zoološkog vrta, kao i glorijeta na Sustipanu. Mišljenja smo da ti prostori trebaju biti fleksibilno otvoreni za pjesničke, glazbene i jednostavnije scenske nastupe, uključujući amaterske, studentske i školske, a naročito u dnevnim satima i vikendom. Treba razmotriti koja bi ustanova mogla koordinirati, poticati i usustaviti korištenje tih prostora za kulturu.

3g) Organizirat će se posjete marjanskim kulturnim znamenitostima (crkvicama, muzejima, galerijama, ustanovama i spomenicima kulture) te će se sustavno voditi briga o promicanju marjanskih znamenitosti kao dio kulturne ponude grada.

DRUŠTVO MARJAN